

Aqqalu C. Jerimiassen
Atassut

UPA 2026/114-1
04. Juni 2026

Kalaallit Nunaannut isertitaqarfiusinnaasunik nutaanik ataatsimut misissueqqullugit, nunap aningaasaqarneranik nukittorsaanissaq aammalu Danmarkimiit ataatsimoortumik tapiissutitigut (bloktilskud) pinngitsuuisinnaassutsip annikillisarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinerup inerneru UPA27 nallertinnagu Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut)

Atassummiit Erik Jensen Siumut qutsavigaarput siunnersuummik pingaarutilimmik qaqitsineranut.

Atassummi isumaqarpugut Nunatta siunissami aningaasarsiornikkut nukittunerusumik tunngavissaqarnissaa anguniarlugu nutaanik isertitaqarfissarsiornissaaq pingaaruteqartoq.

Siuariartorneq eqqarsaatigilluugaasumik ingerlanneqartariaqarpoq. Nutaanik aningaasarsiornissamut periarfissanik misissuinerup aningaasatigut iluanaarutit kisiisa pinnagit inuiaqatigiinnut kingunerisinnaasai, pinngortitaq mianeralugu aammalu innuttaasut soqutigisaat ilanngullugit eqqarsaatigisariaqarpagut.

Atassummi isumaqarpugut Nunarput nunanut allanut ammanerusariaqartoq. Paasisariaqarparput aningaasaleerusuttut patajaatsunik sinaakkuteqarnissamik pisariaqartitsimmata. Ila kina niuertoq silalik aningaasaliiumassammat iluanaaruteqarfiunngittumut? Assersuutissaqqipput aatsitassarsiornermi ingerlatseqatigiiffiit aningaasarpassuarnik aningaasaleeqqaartariaqartarput ilaanni ukiorpassuit matussuserniangassaminnik. Ilami umiarsualiviit, aqqusernit, inissiat, nukissiuutit aammalu atortulersuutit allat aningaasarpassuarnik naleqartut pilersinneqaaqqaartariaqartarmata. Aatsitassarsiornerna akisusinnaasartoq aallartisarnera ingerlanneralu, taamaattumik aningaasaliisinnaasunik Nunarput pisariaqartitsitillugu allamiuluarneq qularnerlu atungaatilugit nikeriartoqarnaviangilaq.

Taamaattumik pingaaruteqarpoq Nunarput tatiginartuussasoq aalajaattuulluni aammalu suleqatissaqqilluni. Soqutigisagut illersortariaqarpavut, kisiannili aamma nunarsuarmi niuernermi atugassarititaasut paasilluarnerusariaqarlutigit.

Atassummiit aamma isumaqarpugut sulisussat kalaallit ineriartortitsinermi qitiutinneqartariaqartut. Suliniutit nutaat aallartinneqartillugit kalaallit amerlanerusut ilinniartinneqartariaqarput. Tamanna aalisarnermut tunngatillugu aamma atuuppoq. Aalisarnermi naleqarnerulersitsineq annertusarniarutsigu ilinniartitaaneq, ilisimatusarnerlu avaqqussinnaanngilagut Kalaallit biologit,

Kalaallit avammut tuniniaanermik ilisimasallit aammalu inuussutissarsiornermik ineriartortitsineramik ilisimasallit eqqarsaatigisariaqarpavut pilersinnissaat, soorlu nunani Atlantikup avannaaniittuni allani takusinnaagipput taama ingerlatsisoqartoq.

Aalisarnermut inatsit nutaaq akuersissutaareerpoq. Atassummiit tamanna manna ataqquvarput. Taamaattumik maanna eqqarsaatigisariaqarparput inatsit tunngavigalugu qanoq naleqarnerulersitsisinnaanerluta. Nunatta pisuussutaasa naleqarnerulersinneqarnissaat aammalu kalaallit suliffeqarfiutaasa nunarsuarmi niuernermit periarfissaqarnerulernissaat anguniartariaqarparput.

Nunarput aamma suli nittarsaannerusariaqarparput. Tunisassivut, pinngortitarsuarput, kulturerput aammalu pisinnaasagut nunarsuatsinni soqutigineqarsinnaapput. Taamaattumik ullutsinni teknologi aammalu inoqatinut attaveqatigiittarfiit atorluarlugit aamma Nunarput suli nittarsaannerusariaqarparput.

Atassummiit aamma Tasersiaq pillugu takorluugarput immikkut erseqqissatigerusupparput. Aataqqiip Sivert K. Heilmannip Tasersiaq pillugu nukissiuuteqarnikkut periarfissanik ineriartortitsinissamik sulissuteqartarsimavoq. Pilersaarut piviusunngussappat Maniitsup eqqaani suliffissanik nutaanik, nukissiuuteqarnikkut avataaniit isumalluuteqarani inuussutissarsiornermik aammalu siunissamut iluaqutaasumik ineriartortitsineramik pilersitsisinnaavoq. Taamaattumik Atassummi isumaqarpugut Tasersiaq siunissamut pilersarusiornermi suli ilanngunneqartariaqartoq.

Nunarput allanngoriartorpoq. Mittarfiit nutaat, takornariaqarnermi periarfissat nutaat aammalu niuernermi periarfissat nutaat eqqarsaatigalugit nunarsuarmioqataanerput tikilluaqqunerusariaqarparput. Aningaasarsiornikkut nukittunerulernissaq pitsaasunik attaveqaasersuutininik, angallannikkut periarfissanik aammalu nunanut allanut pitsaasunik attaveqarnernik pisariaqartitsivoq.

Atassummi isumaqarpugut Nunarput nunanut allanut pitsaasunik patajaatsunillu attaveqarnissaminik ineriartortitsisariaqartoq. Aningaasaliisartut suliffeqarfiillu inuiaqatigiinnik patajaatsunik, inatsiseqarnikkut ersarissunik aammalu siunissamut ungasinnerusumut anguniagalinnik ujartuipput. Taamaattumik politikikkut patajaassuseq aamma suliffissanik pilersitsinermi aammalu aningaasarsiornikkut siuariartornermi pingaaruteqarluinnarpoq.

Taamaattumik Atassummiit Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat taperserparput aammalu isertitaqarfissanik nutaanik, aarlerinaataasinnaasunik aammalu inuiaqatigiinnut aningaasarsiornikkut kingunerisinnaasanik ataatsimoortumik nalilersuinerup saqqummiunneqarnissaa qilanaaralutigu.

Qujanaq.